

Cláudia Bernhardt de Souza Pacheco

Richard Lloyd Jones

Jumala Tänään

Usko

Tietoisuus

Ihmiskunta

PROTON PUBLISHING HOUSE

Lontoo ♦ Pariisi ♦ Tukholma ♦ Helsinki ♦ Lissabon ♦ São Paulo

Luku 1

Kannattaako tämän tekeminen?

Psykologinen on luomakunnan jumalallisin asia.

Norberto R. Keppe

Richard Lloyd Jones: Kerran eräs podcastini kuuntelija kysyi: “Miksi sinun täytyy aina käyttää sanaa ‘Jumala?’” Kun ajattelen kokemuksiani Pohjois-Amerikasta ja pitkiä matkojani Euroopassa, voin havaita, että syynä on se, että “uskon, että Jumalan ymmärtäminen on erittäin merkityksellistä meidän vaikeana aikakautenamme”.

Ymmärrän kuulijan huolenaiheen kaikesta huolimatta. Uskon, että taistelu uskonnollisesta vallasta historian kuluessa ja nyt, samoin kuin fanatismi ovat jättäneet Jumalan nimeen huonon kaiun. Itse sana Jumala on alkanut merkitä eri asioita eri ihmiselle ja miten sen sanoisinkaan... jotain raskasta.

Tämä on itse asiassa yksi niistä kysymyksistä, joista haluan puhua tässä kirjassa. Haluan pehmentää sanaa Jumala ja kaikkea, mitä siihen liittyy. Koska uskon, että ihmiset etsivät vastauksia hengellisyyteensä matkallaan tässä monimutkaisessa ja aina vain materialistisemmassa maailmassa. He etsivät merkitystä elämälleen. Minun havaintoni on, että vastauksia on mahdollista löytää keskusteluissa Jumalasta, jotka selvittävät henkilökohtaisia kysymyksiä elämän tarkoituksesta, meidän tavoitteistamme ja siitä kuinka ja miksi olla olemassa.

Niinpä, siksi se on oleellinen kysymys.

Oxfordin kolmivuotisen tutkimuksen mukaan, joka toteutettiin yli kahdessakymmenessä maassa ja erilaisissa kulttuureissa, ihmisillä

on etukäteisvalmius uskoa Jumalaan ja kuoleman jälkeiseen elämään. Niinpä sallikaa minun vakuuttaa tämä ystäväilleni ja perheelleni – ja tarvittaessa myös sinulle – vielä yhtenä todisteena siitä, mitä olemme käsittelemässä tässä.

Lukijoita rauhoittaakseni haluan sanoa, että tämä työ ei ole “Uusi Raamattu” eikä mikään syyttävä sormi, joka sanoo “jos et usko siihen, mitä sanomme, menet suoraan helvettiin”. Tämä on tieteellinen, tietoon perustuva näkökulma hengellisyydestä ja Jumalasta. Uskon sen olevan vähintäinkin mielenkiintoista.

Ja tietysti merkityksellistä.

Kuka minä olen ja keitä me olemme nostaaksemme esiin niin tärkeän kysymyksen? Kirjan luvut on valittu podcastistani *Thinking with Somebody Else's Head*, jota olen tuottanut vuodesta 2006. Ne perustuvat minun tutkimuksiini ja opetukseen *Keppe&Pacheco* trilogisessa yliopistossa Brasiliassa. Siellä opetetán analyttisen trilogian tiedettä, jonka ovat kehittäneet psykoanalyttikko ja tiedemies tri Norberto Keppe ja hänen kollegansa psykanalyttikko ja kirjailija tri Cláudia Bernhardt de Souza Pacheco.

Keppen Analyttisen Trilogian Kansainvälinen Yhdistys on ollut olemassa vuodesta 1970. Keppe on nykyisin 95-vuotias ja työskentelee edelleen ja tuo lisää arvoa työnsä uskomattomaan kokonaisuuteen. Tässä kirja alussa haluan antaa teille kuvan siitä, kuka hän on. Cláudia Bernhardt de Souza Pacheco kuvaa Keppen lähestymistapaa hoitotyössä psykoanalyysiasiakkaiden parissa.

Cláudia Bernhardt de Souza Pacheco: Keppe on puhtaasti psykoanalyttikko, psykoanalyysin alueen tiedemies. Hän aloitti työnsä monia vuosia sitten ihmisen psyyken parissa São Paulon yliopistollisessa sairaalassa. Sen jälkeen hän matkusti Wieniin, missä hän opiskeli monissa tunnetuissa psykoanalyttisissä koulukunnissa. Monet niistä pitävät freudilaista psykoanalyysiä hyvin materialistisena, liiaksi aisteihin suuntautuneena, mikä on puhtaan psykoanalyysin

peritaatteiden vastaista. Todellisuudessa analyysi on psyykeen tutkimista. Psyyke merkitsee sielua kreikaksi. Materialistinen psykoanalyysi johtaa meidät kauas psyykkisestä elämästämme. Psykologia ei ole aistien valtakuntaa kokonaisuudessaan, koska meidän rakkauden tunteemme, intuitiomme, tietoisuus, etiikka, tunteet ja emootiot ovat suurimmaksi osaksi näkymättömiä, eivät aistimaailmaan kuuluvia. Ne kuitenkin liittyvät meidän sosiaaliseen elämäämme. Ei vielä ole havaittu, että 90% yhteiskunnasta perustuu näkymättömiin elementteihin, kuten etiikkaan, moraaliin, tapoihin, käyttäytymiseen ja toiveisiin. Sekä erityisesti haluan olla onnellinen. Tahto kuuluu myös näkymättömään psykologiseen eikä fyysiseen elämään.

Jones: Sanomasi käy järkeen, koska kun sairastumme, alamme välittömästi kysellä: “Mitä varten olen elänyt? Mitä olen tehnyt? Olenko juossut rahan, naisten tai talojen perässä tai jotain sellaista? Ja nyt kun minulla on tämä terveyshaaste, olen havainnut, että kaikki se on ollut turhaa ja merkityksetöntä.”

Pacheco: Toinen esimerkki ovat ateisteiksi itseään kutsuvat ihmiset. He ajattelevat, että elämä päättyy, kun he kuolevat. Kuitenkin myös ateistit elävät elämänsä 90%:sti arvoihin, pyrkimyksiin, havaintoihin, emootioihin ja näkymättömiin toiveisiin perustuen. Niinpä näkymätön maailma on syvällä ihmisessä. Monet sanovat: “Uskon vain näkemääni”. He tarkoittavat, etteivät usko rakkauteen, uskollisuuteen tai totuuteen. He sanovat, että petetyksi tuleminen ei merkitse mitään heille ja että ei oleminen on hyväksyttävää, koska kaikki se tulee näkymättömästä maailmasta. Kaiken sen kieltäminen muuttaa elämän merkityksettömäksi.

Toinen materialistisen maailmankuvan riittämättömyyttä kuvaava tekijä on se, että kun Keppe alkoi vastaanottaa asiakkaita, hän huomasi, että suurimmalla osalla asiakkaiden analyysiin tuomista vakavista ongelmista oli kovin vähän tekemistä aineellisten tarpeiden kanssa. Näiden asiakkaiden ongelmat liittyivät sielunelämään sekä henkisiin ja metafyyisiin kysymyksiin. Hän huomasi, että suurin osa

häiriöistä, neurooseista, psykooseista, jopa fyysisistä sairauksista liittyi asiakkaiden henkiseen, näkymättömään ulottuvuuteen. Kun hän alkoi kuunnella heitä tarkkaavaisesti ja ottaa vakavasti heidän huolensa, tulokset olivat hyvin lupaavia ja vapauttavia.

Jones: Tarkoitatko, että heidän huoliensa syväallinen kuunteleminen auttoi heitä todella ratkaisemaan niitä?

Pacheco: Kyllä. He kykenivät ylittämään kriisinsä, parantumaan sairauksistaan ja palaamaan normaaliin elämään. On aivan uskomatonta, mitä voimme saavuttaa tällä näkymättömällä tieteellisellä lähestymistavalla.

Jones: Pidin kovasti Cláudia Bernhardt de Souza Pachecon johdannosta tri Norberto Keppen näkökulmaan, jonka mukaan käsitelläksemme ja parantuaksemme vaikeuksistamme meidän täytyy tarkastella sielunelämää. Viktor Frankl, jonka kanssa Keppe työskenteli läheisesti Wienissä 50-luvun lopulla, kirjoitti ihmisen elämän tarkoituksen etsinnästä. Uskon tämän tutkimusteeman olevan tärkeä, kun aloitamme tutkimuksemme Jumalan merkityksellisyydestä tämän päivän elämässämme. Minusta vaikuttaa, että ajatus elämän merkityksestä on heikentynyt, koska modernien mieltymysten vuoksi keskitymme materiaaliseen maailmaan ja unohdamme Jumalan, joka loppujen lopuksi edustaa sitä hengellisyyttä tai elämän tarkoitusta, jota etsimme.

Minuun on tehnyt syvän vaikutuksen Keppen havainto, että inhimilliset vaikeudet ovat enemminkin hengellisiä kuin orgaanisia; ne ovat paljon enemmän sidoksissa siihen keitä olemme, mista tulemme ja minne olemme menossa kuin siihen, mitä ruumiillemme tapahtuu tai saimmeko lapsena rittävästi äidinmaitoa. Moderni maailmamme, jota kutsutaan rationaaliseksi, on jättänyt meidät tuuliajolle ilman hengellisiä siteitä ja arvaamattoman arvokasta tietoa on menetetty.

Keppe pyrkii pelastamaan tätä tietoa ja auttamaan meitä näkemään, että sisäisten ja ulkoisten konfliktien perimmäinen syy on meidän suunnaton Jumalan ja todellisuuden hylkäämisemme. Tämä on ihmisen psyyken ongelma; kyse ei ole luonnollisesta kuolemanvietistä vaan syvällisestä hylkäämisestä, jonka me itse olemme luoneet. Niinpä kysymys on psykologinen ja asenteellinen, ja sen vuoksi se ei ole välttämätön. Matkan päätteeksi tällä tiellä meille tarjotaan toivoa absoluuttisen ei minkään sijaan löytääksemme todellisen hengellisyyden eli, rohkenen sanoa, Jumalan.

Luku 2

Inversion kohtalokas virhe

Eniten on olemassa se, mikä näkyy vähiten.

Norberto R. Keppe

Richard Lloyd Jones: Tässä luvussa vastaan niihin poiskäännettyihin katseisiin ja halveksiviin kommentteihin kuten “Moderni? Jumala? Oletpa sinä kivikautinen”, jotka usein seuraavat tässä kirjassa käsittelemiäni aiheita.

Se viittaa nykymaailman pohjimmaiseen ongelmaan, vaikka onkin vanha aihe: viisituhatuotisen juutalais-kristillisen perinteen tieto ja viisaus on yksinkertaisesti poistettu ‘tieteellisestä’ maailmankuvasta, josta on tullut tiedon perusta ja selitysmalli... niin, kaikelle. On menty niin pitkälle, että jos joku tuo teologisen näkökulman tilanteeseen, häntä pidetään hulluna uskovaisena, jolla ei ole mitään järkeenkäyvää annettavaa.

Tämän hylkäämisen taustalla on tärkeä psykologinen prosessi, jota loistava brasilialainen psykoanalyytikko Norberto Keppe kuvaa inversioksi, nurinpäin kääntyneisyydeksi. Tässä luvussa Cláudia Bernhardt de Souza Pacheco selittää inversion käsitettä. Se on ensiarvoista ymmärtääksemme hengellistä elämäämme ja sitä, kuinka kauas olemme siitä ajautuneet.

Cláudia Bernhardt de Souza Pacheco: Yhteiskunta on umpikujassa, Richard. Kaikki tiedon alueet, ihmiskunta, yhteiskunta ja sivilisaatio ovat kuihtumassa, koska emme ole ymmärtäneet ihmiskunnan inversiota. Keppen tuoma uutuuus on siinä, että kaikki tieteenalat ja organisaatiot kärsivät psykopatologiasta johtuvista rajoituksista. Siksi, jos haluamme sivilisaation jatkuvan ja estää itsemurha-asenteistamme johtuvan tuhon, meidän on käsiteltävä inversion ongelmaa. Se on psykologinen ongelmamme, josta emme ole tietoisia.

Jones: Voitko kertoa jonkin käytännön esimerkin, joka auttaisi tämän käsitteen ymmärtämistä?

Pacheco: Hyvä esimerkki on lääketiede: lääkärit, psykiatrit ja psykologit ajattelevat ongelmien tulevan ruumiin fyysisistä oireista tai yhteiskunnasta. He eivät näe perimmäistä ongelmaa, joka saa alkunsa psykologisesta ja transsendentaalisesta elämästä, mikä tarkoittaa sisäistä, näkymätöntä elämäämme. Kaikki sairaudet tulevat meidän sisimmästämme ja ovat alkuperältään psykologisia. Psykopatologiaa ei ole käsitelty oikealla tavalla. Vaikka Freud oli metodinsa suhteen nerokas, teoriassaan hän erehtyi suuresti. Hän ajatteli neuroosin ja psykoosin johtuvan seksuaalisista ongelmista. Seksuaaliset ongelmat liittyvät kuitenkin ruumiin vietteihin, eivätkä kuulu ihmisen sielun alueelle. Juuri psykologiset ja hengelliset tekijät kuten kateus, narsissismi ja itserakkaus aiheuttavat inversiota.

Jones: Tämä kapea ja invertoitunut näkökulma, josta puhuit, aiheuttaa suurta kärsimystä ja rajoittuneisuutta.

Pacheco: Meidän on myönnettävä, että ihmiskunta on sairas. Yksilöt ovat sairaita, mutta eivät ruumiinsa vuoksi. Ruumis kärsii sen psykologisen inversion seurannaisvaikutuksista, jonka alkuperä on näkymättömässä, henkisessä elämässä. Ihmiskunta ei ole halukas käsittelemään eikä myöntämään omaa psykopatologiaansa. Keppen kehittämä uusi tiede on psykososiaalista patologiaa ja jopa

psykososiaalista ekologiaa. Miksi me saastutamme ympäristöä? Miksi kohtelemme luontoa huonosti, vaikka se on suurin saamamme lahja? Maapallo on elämän lahja. Miksi hoidamme sitä huonosti? Miksi emme välitä? Miksemme hoida sitä kuin parasta kallisarvoista lahjaa? Emme tee niin, tuhoamme kaiken. Sitä on inversio.

Kysymyksessä on psykologinen ongelma. Se on psykopatologiaa, josta koko ihmiskunta kärsii. Miksi siis tuhoamme itseämme ja koko planeettaa? Jotta pankkitilimme olisi isompi? Kaikki on psykologista, Richard. Tämä tieto on saatava kaikille koulutuksen tasoille – lapsista ammattilaisiin. Tämä ymmärrys on vietävä nopeasti koko yhteiskunnan tietoisuuteen. Olemme tien risteyksessä nyt; joko tuhoudumme tai aloitamme uuden todellisen sivilisaation. Meidän olisi täytynyt rakentaa alusta lähtien sellainen sivilisaatio, mutta epäonnistuiimme siinä nurinpäin kääntyneen mieleemme vuoksi. Olemme johtaneet sivilisaatiomme vastakkaiseen, nurinpäin kääntyneeseen suuntaan. Jos ymmärrämme invertoituneen, rajoituneen näkemyksemme ja käännymme eli asetamme ‘oikean puolen ylöspäin’, tulemme näkemään renessanssin kaikilla alueilla kuten taiteissa, kasvatuksessa, perhe-elämässä, ihmissuhteissa, yhteiskunnassa ja teknologian alueella. Kaikki tieteet, taloustieteestä yhteiskunta- ja luonnontieteisiin, tulevat hyötymään tästä kosmisesta näkemyksestä. Syntyisi suvaitsevaisempi ja ekumeenisempi uskonto – pitäisimme Jumalaa Jumalana kaikille kansoille ja kansakunnille. Se toisi suunnatonta kosmista kehitystä. Yhtyisimme. Resonoisimme maailmankaikkeuden ja muiden planeettojen ja meitä kehittyneempien sivilisaatioiden kanssa. Palauttaisimme ja pelastaisimme koko ihmiskunnalle kaiken sen, mikä on kaunista, hyvää ja totuudellista siis kaiken unohtamamme.

Jones: Tuo on kattava näkemys, eikö? Todellakin jotain, joka täytyy muistaa. Se merkitsee, että tämän näkemyksen mukaan olemme universaaleja olentoja, emmekä sellaisten yksisoluien organismien seurausta, jotka ponnistelivat ulos alkulietteestä ja jotka on ohjelmoitu vain pysymään hengissä.

Luin Steve Jonesin (ei ole minun sukulaiseni) kirjaa *Darwin's Ghost* tätä kirjaa valmistaessani ja vastaan tuli tämä paljastava lause: *“Luonto ei suosi kauneutta, voimaa tai julmuutta. Se suosii vain niitä, jotka ovat kyvykkäimpiä lisääntymään.”*

Kuitenkin kun pohdin elämän ihmettä, kaiken luovuuden hienovarasia vivahteita ja järjestystä, minun on pakko olla periaatteellisesti eri mieltä tri Jonesin kanssa. Luonnon prosessit ja muodot on suunniteltu älyllä. Sen syvästi merkitykselliset kerrokset ylittävät yksiunkertaisen vietin ja hengissä pysymisen ehdot. Olemme lähdössä matkalle tutkimaan Jumalan modernia merkityksellisyyttä. Tiede on kuitenkin kääntänyt selkänsä tälle ihmeelle, ihanuudelle ja suunnittelulle. Tämä on ollut katastrofaalista elämän tarkoituksen ymmärtämisessä.

Luku 3

Tiede on kääntänyt selkänsä Jumallalle

Nykyaikainen filosofia on muuttunut viisauden ystävästä filopatiaksi (sairauden ystäväksi).

Norberto R. Keppe

Richard Lloyd Jones: Nyt on aika katsoa, kuinka tiede on kääntänyt selkänsä Jumalalle. Tämä on tunnetusti hiukan monimutkaista, koska monet tiedmiehet maailmassa ovat puhuneet uskostaan Jumalaan. Louis Pasteur esimerkiksi sanoi, että mitä enemmän hän tutki luontoa, sitä enemmän hän ihasteli Luojan työtä. Hän ajatteli, että tiede toisi ihmiset lähemmäksi Jumalaa.

Mutta niin ei tapahtunutkaan.

Muistan erään tätä valaisevan kertomuksen, jonka ruotsalainen ystäväni kertoi. Tukholmassa lukion toisella luokalla biologian tunnilla keskusteltiin Darwinin kehitysoppiteoriasta, kun eräs hiljattain tähän maallistuneeseen maahan muuttanut oppilas viittasi ja sanoi: “Mutta en usko tuohon teoriaan. Minä uskon Luojaan.” Kaikki kääntyivät katsomaan häntä epäluuloisina ja alkoivat sitten halventaa häntä. Kun joku nuori tekee jotain, mikä ei ole yleisesti hyväksyttyä, hän joutuu pilkan kohteeksi. Tämä oppilas yksinkertaisesti eristettiin keskusteluista koulussa ja häntä pidettiin ei toivottuna henkilönä kaikissa sosiaalisissa tilanteissa. Teini-ikäisten hylkääminen on tietynlaista pannaan julistamista.